

Hengitysavanteen kotihoito

Sinulle on tehty trakeostomia eli hengitysavanne helpottamaan hengitystä.

Hengitysavanteeseen on laitettu trakeakanyyli (muovinen putki) pitämään hengitysavannetta auki. Hengitysavanne ja trakeakanyyli vaativat päivittäistä hoitoa.

Hengitysavanteen hoito

- Puhdista päivittäin hengitysavanteen ympäristö pesemällä iho esim. pesulapun avulla. Voit käyttää tarvittaessa mietoa saippuaa. Älä hankaa ihoa. Kuivaa iho huolellisesti taputtelemalla ja tarvittaessa rasvaa miedolla perusvoiteella.
- Hengitysavanteeseen ei saa päästää vettä.
- Vaihda päivittäin puhdas trakeakanyylin kiinnitysnauha ja halkiotaitos.
- Päivittäin tai tarvittaessa useamman kerran päivässä irrota sisäkanyyli ulkokanyylin sisältä ja pese sisäkanyyli juoksevalla vedellä kanyyliharjan avulla. Tämän jälkeen voit asettaa sisäkanyylin takaisin paikoilleen ulkokanyylin sisään.

Trakeakanyylin (ulkokanyyli+sisäkanyyli) vaihto

- Vaihda hengitysavanteeseen puhdas trakeakanyyli (ulkokanyyli + sisäkanyyli) noin 1 viikon välein tai tarvittaessa useammin.
- Trakeakanyylin (ulkokanyyli + sisäkanyyli) käyttöikä on 4 viikkoa, jonka jälkeen on vaihdettava kokonaan uusi trakeakanyyli.
- Käytössäsi on oltava kaksi trakeakanyyliä, joista toinen on paketissa tai valmiina pestynä.
- Ennen trakeakanyylin vaihtoa varaa tarvittavat puhtaat välineet lähettyville.
- Irrota kiinnitysnauha ja poista hengitysavanteesta trakeakanyyli.
- Aseta puhdas, vedellä tai liukastingeelillä liukastettu trakeakanyyli takaisin henkitorviavanteeseen.
- Kiinnitä trakeakanyyli huolellisesti kiinnitysnauhalla ja laita kanyylitaitos paikoilleen.
- Aseta kosteuslämpövaihdin paikoilleen.

Trakeakanyylin pesu

- Alle 4 viikon käytössä olleen trakeakanyylin (ulkokanyyli + sisäkanyyli) voi huoltaa pesemällä se vedellä.
- Irrota käytössä olleesta trakeakanyylista sisäkanyyli ja ulkokanyyli erilleen.
- Pese sisä- ja ulkokanyyli lämpimällä juoksevalla vedellä kanyyliharjan avulla.
- Anna kanyyliä sekä kanyyliharjan kuivua ilmastavasti.

Imeminen

Trakeakanyyliä käytettäessä hengitysteihin kertyy limaa. Sinulle voi tuottaa vaikeuksia yskiä hengitysteihin kertynyttä limaa pois. Hengitystiet on sen vuoksi imettävä eritteistä puhtaaksi riittävän usein.

- Tarvitset käyttöösi imulaitteen, imukatetreja ja vettä kertakäyttömukissa.
- Aseta puhdas imukatetri imuletkuun. Kytke imulaite päälle.
- Vie imukatetri varovasti hengitysavanteesta sisään noin trakeakanyylin pituuden mitan verran. Vedä imukatetri ulos rauhallisesti noin 10 sekunnin ajan.
- Toista imu tarvittaessa ja puhdista imuletku imemällä vettä sen läpi.
- Huolla imutarvikkeet päivittäin. Tyhjennä imulaitteen keräyssäiliö ja pese esim. astianpesuaineella päivittäin. Imukatetrit ovat kertakäyttöisiä.
- Saat imulaitteen lainaksi sairaalan kautta. Hoitohenkilökunnalta saat opastusta imulaitteen käytöstä ja huollosta.

Muuta huomioitavaa

- Hengitysavanteen hoitotarvikkeita saat terveyskeskuksen hoitotarvikejakelusta. Sairaalasta saat todistuksen hoitotarvikkeiden tarpeesta.
- Peseytyessä / suihkussa käydessäsi suojaa hengitysavanne ja trakeakanyyli, jotta avanteeseen ei pääse vettä.
- Voit suojata hengitysavannetta ulkona esim. kevyellä huivilla tai muulla vastaavalla.
- Kun lähdet kotoa kauemmaksi, ota mukaan pullollinen vettä ja kanyyliharja, ettei trakeakanyylin tukkeutuminen pääse yllättämään.